

Telemedicína je definována jako „poskytování zdravotnických služeb v situacích, kdy je vzdálenost kritickým faktorem. Všechny tyto služby jsou poskytovány zdravotnickými profesionály za využití informačních a komunikačních technologií k výměně relevantních informací pro diagnostiku, léčbu a prevenci nemocí a úrazů, a to vše v zájmu zlepšení zdraví jednotlivců i jejich komunit.“

Tato definice zahrnuje různé formy poskytování zdravotní péče na dálku, které lze rozdělit následovně:

Podle typu služeb:

- Telekonzultace: Umožňují zdravotnickým pracovníkům konzultovat zdravotní stav pacienta na dálku, například prostřednictvím videohovorů nebo telefonních hovorů.
- Teliagnostika: Zahrnuje stanovení diagnózy na základě informací a dat získaných na dálku, jako jsou laboratorní výsledky nebo lékařské snímky.
- Telemonitoring: Sleduje zdravotní stav pacienta na dálku pomocí zařízení, která monitorují vitální funkce a přenášejí data zdravotnickým pracovníkům.
- Teleterapie: Poskytuje terapeutické služby, jako je fyzioterapie nebo psychoterapie, prostřednictvím digitálních platform.

Podle způsobu komunikace:

- Synchronní (v reálném čase): Zahrnuje interakce mezi pacientem a zdravotnickým pracovníkem v reálném čase, například prostřednictvím videokonferencí nebo telefonních hovorů.
- Asynchronní (store-and-forward): Spočívá v zaznamenání a následném odeslání zdravotních informací k pozdějšímu vyhodnocení odborníkem, což nevyžaduje současnou přítomnost obou stran.

Hlavní přínosy telemedicíny v pediatrii

1. Zlepšení dostupnosti péče

Jednou z největších výhod telemedicíny je možnost propojení pacientů s odborníky i v regionech, kde je péče omezená nebo obtížně dostupná. Tato forma zdravotnické služby je zásadní pro děti s chronickými one-

Obr. 1. Jak funguje telemonitoring

mocněními nebo postižením, u kterých je cestování do vzdálených nemocnic logisticky i zdravotně náročné. Telemedicína umožňuje konzultace na dálku a zlepšuje rovný přístup ke kvalitní péči.

Telemedicína v pediatrii nabízí inovativní řešení pro rodiny, které čelí různým překážkám v přístupu ke zdravotní péči, například kvůli pracovnímu vytížení nebo školním povinnostem dětí. Služby poskytované na dálku přímo z domova mají pro rodiny výhodu nejen v dostupnosti, ale také v možnosti poskytnout pediátrům lepší náhled na přirozené prostředí dítěte.

2. Efektivita a úspora času

Telemedicína umožňuje rychlejší přístup k výsledkům laboratorních testů, konzultacím se specialisty nebo nastavení léčby. Navíc moderní monitorovací zařízení dovolují sledovat zdravotní stav dítěte v jeho domácím prostředí, což šetří čas zdravotníků i rodin a minimalizuje nutnost hospitalizace či častých návštěv lékařských zařízení.

3. Podpora specializovaných služeb

V oblastech, kde je akutní nedostatek specialistů, například v neonatologii, dětské psychiatrii, ale také ve stomatologii v případě vzácných onemocnění ústní dutiny, kde telemedicína nabízí nenahraditelné řešení. Specialisté mohou prostřednictvím telekomunikačních technologií poskytovat odborné konzultace lékařům v menších nemocnicích nebo přímo rodinám pacientů, čímž dochází ke zlepšení dostupnosti specializované péče.

4. Snížení stresu u dětí a jejich rodičů

Jedním z významných přínosů telemedicíny je také snížení psychické zátěže spojené s návštěvami nemocnic. Možnost konzultací na dálku minimalizuje stres dítěte i rodičů, eliminuje potřebu častého cestování a přispívá k celkové pohodě rodiny.

Telemedicína v pediatrii

Telemedicína v pediatrii má svá specifika, která jsou odlišná oproti telemedicině u dospělých pacientů. V poskytování péče je nutné zohlednit, v jaké je pacient věkové skupině a zdali zvládne technologii obsluhovat sám nebo za pomoci svých blízkých. Důležitým nástrojem telemedicíny je možnost sběru dat formou dotazníkových šetření, kdy v tomto případě je také nutné zohlednit věk pacienta, jelikož některé dotazníky pacient vyplňuje sám a některé se svými zákonnými zástupci.

Pro hodnocení efektivitativy telemedicíny se často využívají dotazníky zaměřené na kvalitu života. U pediatrických pacientů je však nutné přizpůsobit způsob sběru dat jejich věku a schopnosti odpovídat na konkrétní otázky, což se liší od přístupu u dospělých pacientů.

Mezi nejčastěji používané telemedicínské nástroje patří mobilní aplikace, videokonzultace, cloudové platformy a chytré chatboty, které společně tvoří komplexní systém podpory pro pacienty i zdravotníky.

Mobilní aplikace představují zásadní pomoc pro pacienty i jejich rodiny. Tyto aplikace umožňují zaznamenávat příznaky onemocnění, připomínají pravidelné užívání léků a analyzují data získaná z připojených zařízení, jako jsou spirometry nebo inhalátory. Mnohé ap-